

27.3.2019

EOAK/3982/2018

Ratkaisija: Oikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Esittelijäneuvos Jari Pirjola

OLESKELULUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

1 KANTELU

Kantelija arvosteli kirjoituksessaan Maahanmuuttovirastoa viivyttelystä työperäisen oleskelulupahakemuksen ratkaisemisessa. Kantelijan mielestä asia olisi tullut ratkaista laissa säädetyssä neljän kuukauden määräajassa, joka kanteluajankohtana oli jo mennyt umpeen.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin selvitykset Maahanmuuttovirastosta ja Uudenmaan TE-keskuksesta.

Maahanmuuttoviraston lausunnossa todetaan muun ohessa seuraavaa.

Kantelijan hakemuksen käsittelyajan pituus johtuu pääosin työperusteisia oleskelulupia käsittelevän tulosalueen hakemusruuhkasta, eikä sille ole osoitettavissa ulkomaalaislain 82 §:n 2 momentin mukaista oikeutusta. Hakemusruuhkan vuoksi hakemus seisoi TE-toimiston antaman osapäätöksen jälkeen Maahanmuuttoviraston työjonossa 3 kuukautta ilman toimenpiteitä. Samasta syystä Maahanmuuttovirasto ei pystynyt reagoimaan kantelijan lukuisiin yhteydenottoihin kiirehtimällä hakemuksen käsittelyä. Työnteon perusteella tehtyjä oleskelulupahakemuksia käsittelevälle tulosalueelle on rekrytoitu uusia työntekijöitä ja tavoite on, että toteutuneiden rekrytointien myötä hakemukset saadaan ratkaistua laissa säädetyssä määräajassa.

Uudenmaan TE-toimiston selvityksessä todetaan muun muassa seuraavaa.

Hakemuksen vireilletulon aikaan voimassaolleen ulkomaalaislain mukaan työskennelläkseen omistamassaan yrityksessä osakeyhtiön osakkeenomistaja on velvollinen hakemaan työntekijän oleskelulupaa. Hakemus on siirretty Uudenmaan TE-toimiston käsittelyyn osapäätöstä varten 8.9.2017. Uudenmaan TE-toimisto on pyytänyt hakemukseen lisäselvitystä työnantajalta 5.3.2018, koska hakemuksesta on puuttunut päätöksenteon kannalta olennaisia asiakirjoja koskien muun muassa työnantajan edellytyksiä. Uudenmaan TE-toimisto on asettanut lisäselvitysten toimittamisen määräajaksi 23.3.2018. Uudenmaan TE-toimisto on lisäselvityksen saamisen jälkeen tehnyt hakemukseen osapäätöksen 21.3.2018. 23.8.2018 Maahanmuuttovirasto on pyytänyt Uudenmaan TE-toimistoa arviomaan asiaa uudelleen. Uudenmaan TE-toimisto on todennut 29.8. myönteisen osapäätöksen edellytysten täyttyvän edelleen.

3 RATKAISU

3.1

Hakemuksen käsittely Maahanmuuttovirastossa

Katson Maahanmuuttoviraston menetelleen lainvastaisesti nyt kyseessä olevan työnteon perusteella tehdyn oleskelulupahakemukseen käsittelyssä.

Ulkomaalaislain 82 §:n mukainen käsittelyaika jakautuu tasan Maahanmuuttoviraston ja TE-toimiston kesken (HE 139/2013 vp, s. 35). Maahanmuuttovirastolla on lain mukaan kaksi kuukautta aikaa käsitellä hakemus. Kuten Maahanmuuttovirasto itsekin selvityksessään myöntää, virasto ylitti hakemuksen laissa säädetyn käsittelyajan kolmella kuukaudella.

3.2

Hakemuksen käsittely Uudenmaan TE-toimistossa

Katson Uudenmaan TE-toimiston menetelleen lainvastaisesti nyt kyseessä olevan työnteon perusteella tehdyn hakemuksen käsittelyssä.

Hakemus viipyi TE-toimistossa noin 7 kuukautta. Hakemus siirrettiin Maahanmuuttovirastosta TE-toimistoon osapäätöstä varten 8.9.2017. Asias näyttäisi viivästyttäneen erityisesti se, että Uudenmaan TE-toimisto pyysi asiassa lisäselvitystä vasta 5.3.2018, eli noin kuusi kuukautta asian saapumisen jälkeen. Ulkomaalaislain 82 §:n mukaan TE-toimiston olisi kuitenkin tullut ratkaista asia kahdessa kuukaudessa.

4 TOIMENPITEET

Eduskunnan oikeusasiamiestä annetun lain 10 §:n 1 momentin mukaan annan Maahanmuuttovirastolle ja Uudenmaan TE-keskukselle huomautuksen edellä selostetusta asian käsittelyn viivästymisestä. Tässä tarkoituksessa lähetän edellä mainituille viranomaisille jäljennöksen tästä päätöksestä.

Pyydän sekä Maahanmuuttovirastoa että Uudenmaan TE-keskusta ilmoittamaan 31.5.2019 mennessä, mihin toimenpiteisiin ja mahdolliseen yhteistyöhön nämä viranomaiset aikovat ryhtyä, jotta lupa-asiat voidaan jatkossa ratkaista laissa säädettyssä määräajassa.